

XV. mezinárodní kolokvium o regionálních vědách
Valtice, 20. – 22. června 2012

VYHODNOCENÍ VZTAHU A DOPADŮ ÚZEMNÍCH A STRATEGICKÝCH ROZVOJOVÝCH DOKUMENTŮ

doc. Ing. arch. Vladimíra Šilhánková, Ph.D.

Ing. Petra Štěřbová

Ústav regionálních a bezpečnostních věd, FES

Univerzita Pardubice

Typy plánování rozvoje měst

Tři pilíře:

- **strategické plánování**
- **územní plánování**
- **ekonomické plánování**

1. fáze “ad hoc rozhodování”

Od r. 1989 do poloviny 90. let

- **Ekonomické plánování** - roční rozpočty
- **Územní plánování** - stagnace až úpadek
- **Strategické plánování** - neexistuje

2. fáze “rané plánování”

2. polovina 90. let

- **Ekonomické plánování** - roční rozpočty
- **Územní plánování** - renesance
- **Strategické plánování** - první pokusy, zejména jako plánování ekonomického rozvoje

“systematický způsob, jak organizovat změny a vytvářet v celé společnosti široký konsensus na společné vizi pro lepší ekonomickou budoucnost“

3. fáze “pokročilé plánování”

Období přelomu století

- **Ekonomické plánování** - roční rozpočty + povinné 3 leté ek. výhledy
- **Územní plánování** - stabilizace nástrojů, rozšíření využití
- **Strategické plánování** - komplexní vnímání problematiky
Místní agenda 21
Projekt zdravá města

4. fáze “udržitelný rozvoj”

cca od 2003 dosud

- **Ekonomické plánování** - roční rozpočty + povinné 3 leté ek. Výhledy
- **Územní plánování** - nový stavební zákon, nové nástroje
- **Strategické plánování** – strategické a akční plány, projekty, IPRM...

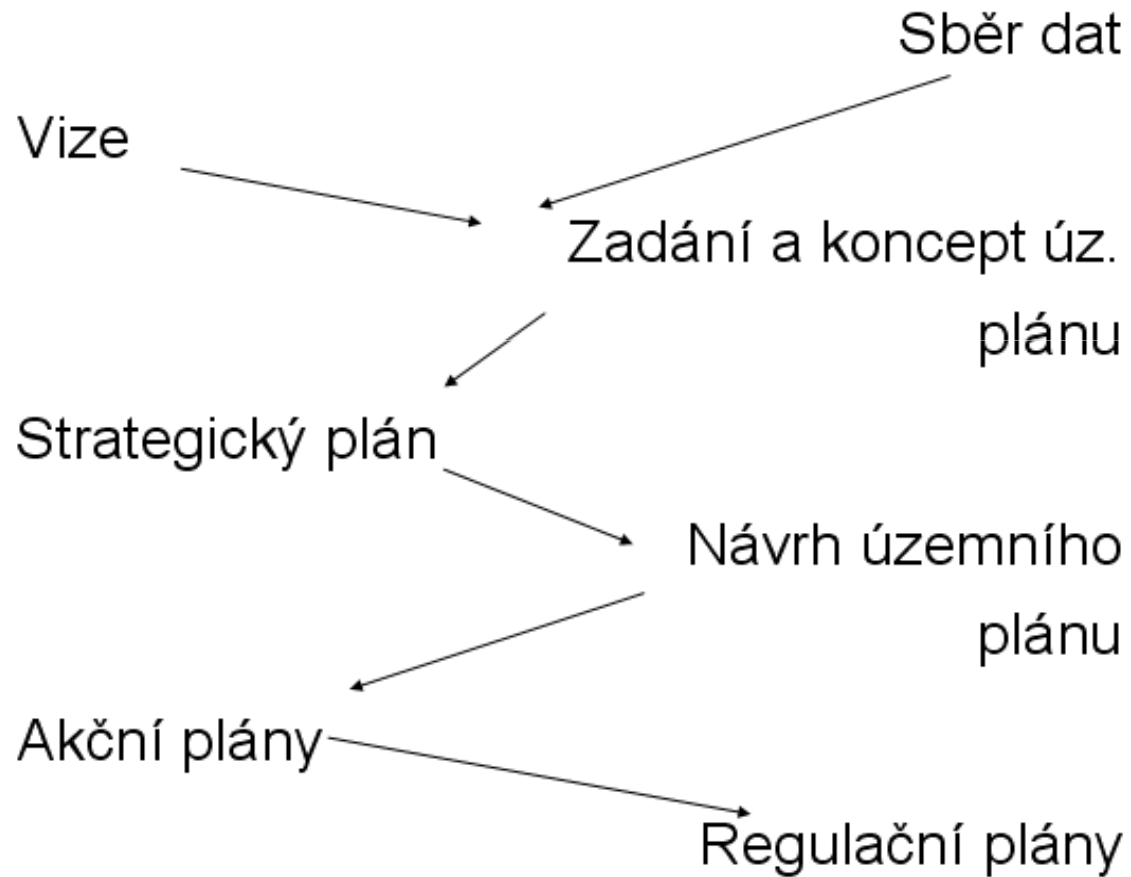
Vazby plánovacích dokumentů

Modely vztahů územních a strategických plánovacích dokumentů

- SP a ÚP vůči sobě nemají žádnou vazbu
- SP předchází zpracování ÚP
- SP následuje po zpracování ÚP
- SP a ÚP jsou zpracovány současně a jejich jednotlivé kroky se vzájemně prolínají

Optimalizace vazby územního a strategického plánování

Vyhodnocení vztahu rozvojových dokumentů obcí v okrese Jičín

- Analyzováno 77 obcí okresu Jičín
- ÚP i SP mají jen 3 města: Jičín, Nová Paka, Hořice v Podkrkonoší

	SP a ÚP nemají žádnou vazbu	SP předchází ÚP	ÚP předchází SP	SP a ÚP vznikají současně
Hořice v Podkrkonoší	X			
Jičín		X		
Nová Paka		X		

Porovnání strategických plánů jednotlivých měst

		Jičín	Nová Paka	Hořice
Rok vzniku		2004	2005	2004
Metoda		expertní	komunitní	komunitní
Konzultant		ano	ano	ano
Veřejné projednání		ne	ano	ano
Návrhové období		2004 – 2024	2005 - 2020	2004 - 2012
Přístup		ekonomický	<u>sociogeografický</u>	<u>sociogeografický</u>
Počet tematických oblastí		3	4	4
Části	Analýza	ano	ano	ano
	SWOT analýza	ne	ano	ano
	Vize	ne	ano	ano
	Strategická část	ano	ano	ano
	Akční část (projekty)	ne	ne	ne
	Indikátory	ne	ne	ne
Aktualizace		ano	ne	ano
Vazba na rozpočet města		ne	ne	ne

Porovnání územních plánů jednotlivých měst

	Jičín	Nová Paka	Hořice
Zpracovatel	Urbanistické středisko Bmo	SURPMO	SURPMO
Zpracováno	2010	leden 2011	1995
Návrhový horizont	2010 - 2015	2011 - 2016	1995 - 2015
Aktualizace/změny	ano	ano	ano
Zaměření urbanistické koncepce	dotvoření obchvatu, nový terminál hromadné dopravy	rozvoj bydlení, průmyslové zóny, realizace výstavby plánovaného obchvatu	zachování krajinného rázu

Vyhodnocení vztahu rozvojových dokumentů města Jičín

- Pro cíle SP vymezeny plochy v ÚP pro možný rozvoj
- Investiční záměry zohledněny v ÚP
- Při tvorbě zadání ÚP byl k dispozici SP → Cíle SP jsou provázány z opatřeními ÚP

Cíle koncepce rozvoje území města		Podpora podnikání a rozvoj cestovního ruchu	Regenerace zaměřená na zvýšení kvality života, rozvoj dobře fungující infrastruktury
Cíle SP	Rozvoj lidských zdrojů		
Tvorba podmínek pro fungující trh s byty	X		X
Podpora a rozvoj zaměstnanosti	X	X	X
Zvyšování kvality života, nabídka pro aktivní trávení volného času	X	X	X
Řešení problémů vnitřní i vnější dopravy, parkování		X	X
Podpora cestovního ruchu		X	

Vyhodnocení vztahu rozvojových dokumentů města Nová Paka

- Cíle SP se prolínají s cíli ÚP a jsou podkladem pro vymezení vhodného území pro rozvoj
- Koncepce ÚP vychází z předem definovaných cílů SP
- Oblasti SP jsou v ÚP zcela zohledněny

Cíle koncepce rozvoje území města	Udržitelný rozvoj města	Ochrana kulturního dědictví	Rekreační využití přírodního potenciálu	Zachování krajinného rázu	Ochrana a rozvoj sídelní zeleně
Cíle SP					
Zvýšení kvality veřejných služeb	X		X		
Zkvalitnění a rozšíření nabídky volnočasových aktivit	X	X	X	X	X
Zvýšení kvality a rozvoj bydlení	X			X	X
Zvýšení atraktivity města ve vazbě na rozvoj cestovního ruchu		X	X	X	X
Optimalizace urbanistické struktury města	X	X	X	X	X
Vylepšení infrastruktury	X			X	
Usilování o trvale udržitelný rozvoj	X				
Posílení pozice města Nová Paka	X	X	X	X	X
Zvýšení bezpečnosti provozu a vytvoření bezbariérových přístupů	X				
Zkvalitnění dopravní dostupnosti města	X				
Optimalizace vnitřního dopravního systému	X				X
Vytvoření stabilizovaného trhu práce	X				
Příliv nových investic do území a podpora stávajících	X				
Vyšší informovanost, provázanost a participace VS a podnikatelů a dalších subjektů	X				

Vyhodnocení vztahu rozvojových dokumentů města Hořice v Podkrkonoší

- Pro zpracování SP využity možnosti rozvoje uvedené v ÚP
- Pro formulaci zadání ÚP nebyl použit SP, nejsou vymezeny cíle koncepce rozvoje území
- V současné době zpracovávány oba dokumenty nové, vznikají současně a prolínají se → ideální stav

Zjištění

- Platná dokumentace měst Jičín a Nová Paka je provázána
- Dokumentace města Hořice v Podkrkonoší se bohužel příliš neprolíná a ÚP plán pro tvorbu SP zásadní význam neměl
- Příkladem ideálního modelu vztahu rozvojových dokumentů nebyla dokumentace žádného z měst

Existují“ příklady dobré praxe“?

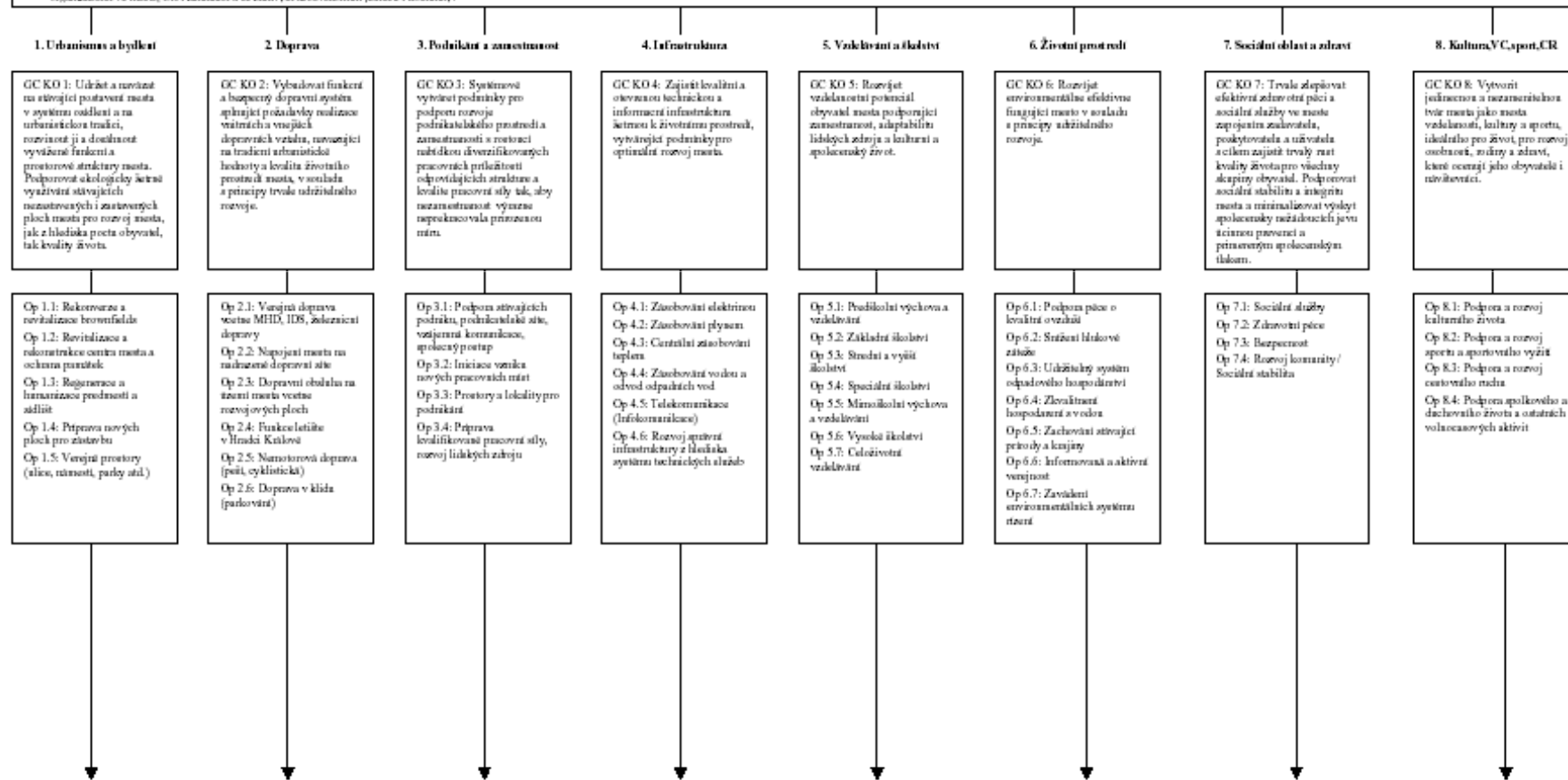
Ano, ALE!!! je jich jako šafránu!!!

STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE MESTA HRADEC KRÁLOVÉ DO ROKU 2020

CELKOVÁ VIZE

Hradec Králové je v roce 2020 nástupně severovýchodních Čech, dynamicky se rozvíjející a udržované město s funkcí a s harmonickým urbanistickým rámcem navazujícím na tradici města – Salva republici, město živé a otevřené svým obyvatelům,

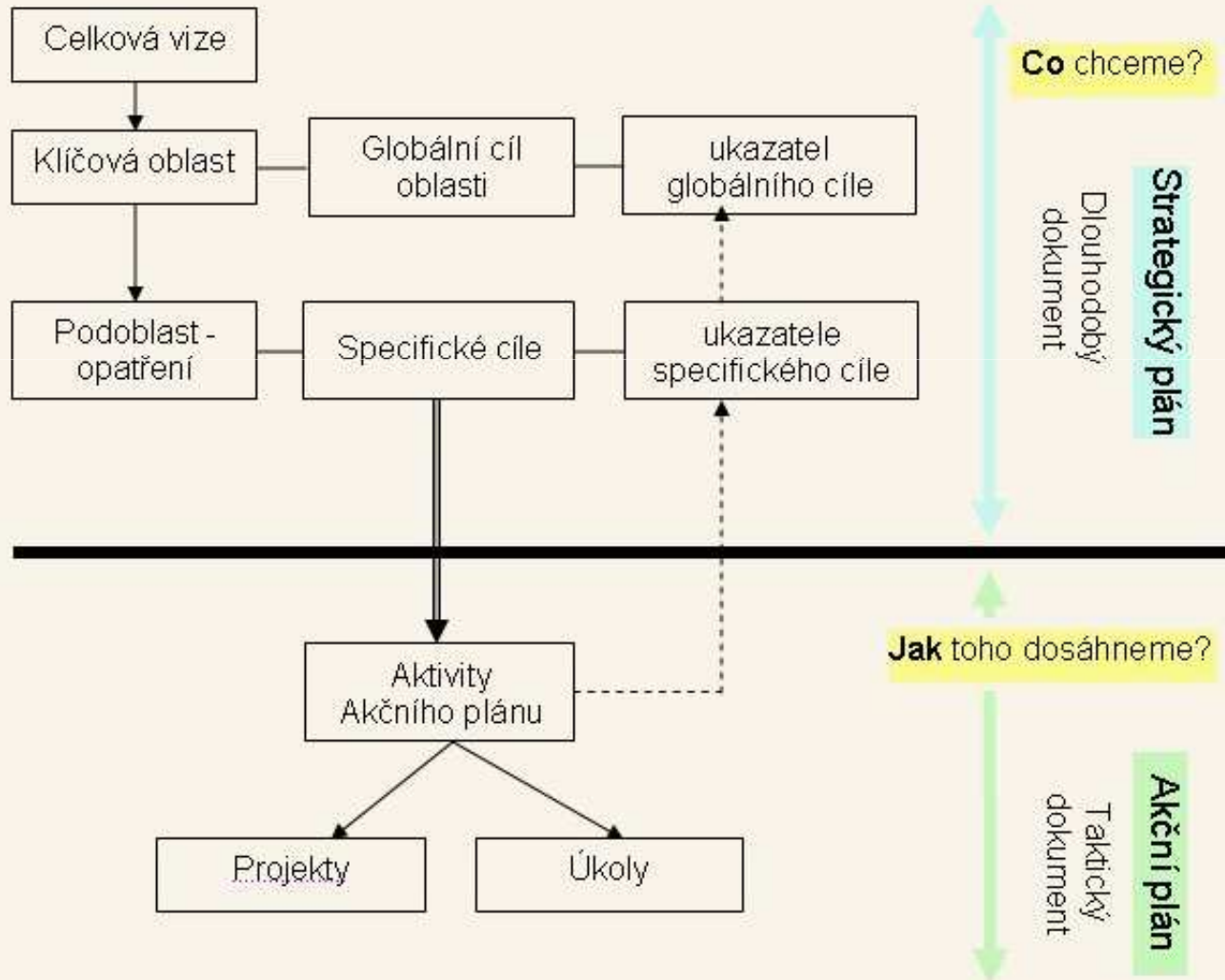
- město jedinečnou prostoroře vymezené větší obcí krajiny, s vysokým rozložením a proslavením funkcí, a polyfunkčním živým jádrem města a s možností získat přiměřené bydlení,
- město s vyváženým funkčním dopravním systémem šetrným k životnímu prostředí a s výraznou a sli vnější dopravy, propojenou sli vlností, s narazem automobilové dopravy a s kvalitním železničním a dálničním napojením na okolní aglomeraci i svět,
- město zdravé a čistě, s dostatkem veřejné zeleně, rozvíjející se v souladu s principy udržitelného rozvoje a respektující principy podstatně opatrovat, se zavedením systémů péče o životní prostředí, čistějším prostředím a krajinně, nespokojící svou kapacitní a limitní území a vytvářející dobré životní prostředí pro své občany,
- uznávanou centrum kultury, sportu a společenského života a bohatou kulturně společenskou a sportovní nabídkou podporující rozvoj lidského potenciálu, město vstřícné a aktivní občana a příažlivé pro jeho rozvíjení,
- vyhlášené univerzitní město, centrem školství a vzdávanosti poskytující dostatek příležitostí pro celoživotní vzdělávání, veštl a výdum i kvalitní naplňování volného času, kongresové centrum,
- město moderního průmyslu a podnikání, založené na nejnovějších ekologicky šetrných technologiích a čistějším provozu a využívající IT a lokalizační síly, zvláste ověrné výrobky, s dynamickým rozvojem drobného a středního podnikání, širokou škálou provozu a služeb a nabízející diverzifikované pracovní příležitosti,
- bezpečné město a získým výsledkem společensky nežádoucích jevu a s vysokou úrovní prevence, a komplexním a spravedlivým systémem zdravotní péče a sociálních služeb založeným na spolupráci zdravotel, uživatelů a poskytovatelů,
- město a lovatní, fungující a hospodárnou technickou infrastrukturou šetrnou k životnímu prostředí, narážející vzhled města a se zajištěním podstatně pro optimální rozvoj obnovitelných energií,
- komunikující město s vysokou lovatní veřejné správy a aktivní občanskou společností, s otevřeným a průhledným rozhodováním, kdy rozhodnutí jsou přijímána a obhájena na dlouhodobě dopady a je zajištěna správná vztah v rámci města při respektování názoru občana, město s aktivním partnerstvím mezi radnicí a různými organizacemi ve městě, ČR i zahraničí a se zklápným sebevedením jedince i komunity.

Ukazatele globálního cíle

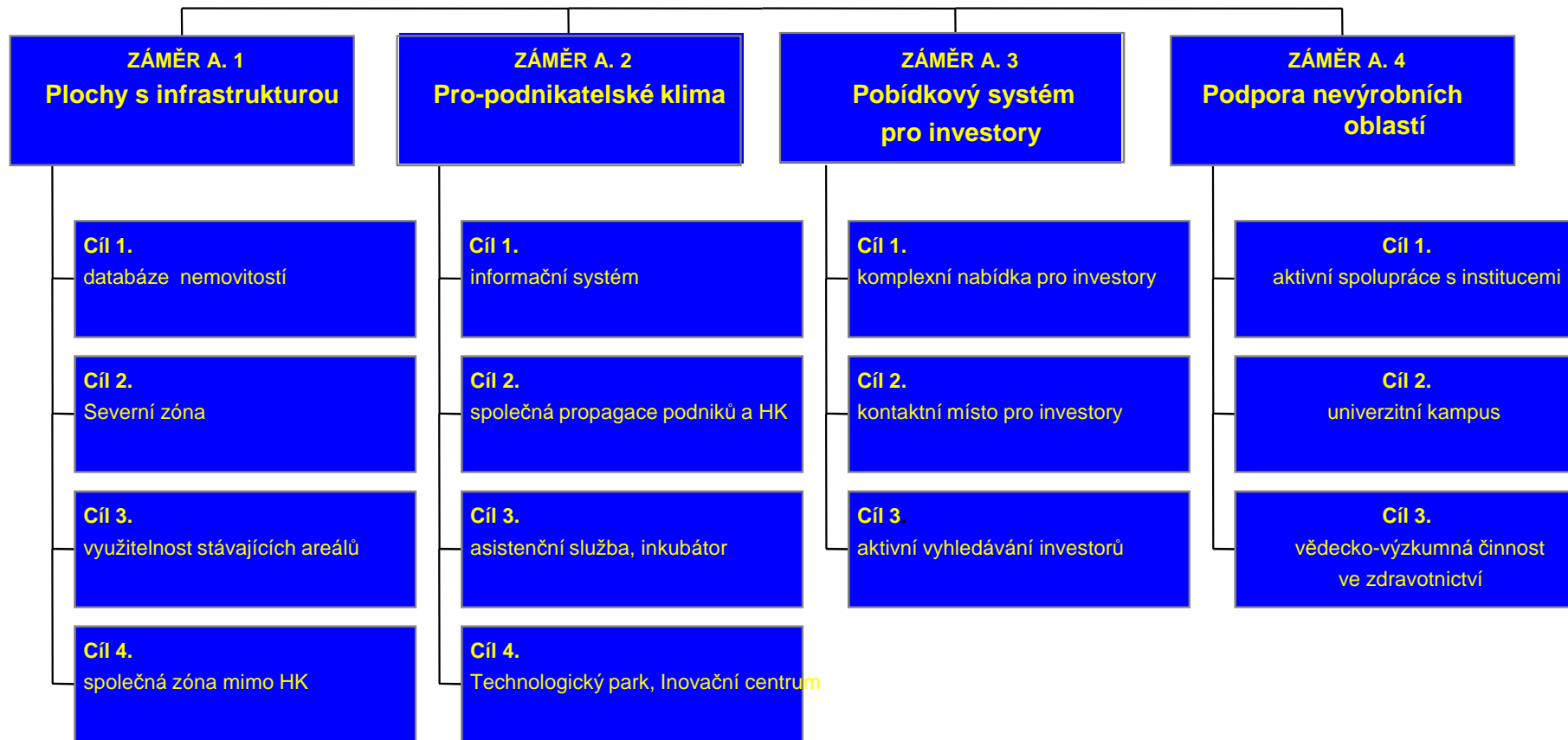
Ukazatel	Zdroje dat
Společný evropský indikátor A 4 Dostupnost místních veřejných prostranství a služeb	Magistrát města Hradec Králové, odbor strategického rozvoje města - studie (1 x za 2 roky)
Počet obyvatel města (v dnešní administrativní hranici města)	Český statistický úřad
Index plošného růstu města	Územní plán města HK 2000 (hranice současně zastavěného území města), územní resp. kolaudační rozhodnutí vydaná pro výstavbu mimo současně zastavěné území města dle územního plánu (OHA, stavební úřad)
Společný evropský indikátor A 1 Spokojenost občanů s místním společenstvím	Magistrát města Hradec Králové, kancelář primátora nebo odbor strategického rozvoje města - průzkum
Energetická náročnost výstavby	Stavební odbor MMHK (energetické audity, pasporty budov)

Struktura klíčové oblasti

Strategický plán rozvoje města Hradec Králové

Akční plán pro oblast Pracovní příležitosti a ekonomický rozvoj

Program AP číslo	Klíčová oblast Strategického plánu: Doprava	Zpět
2.1.4	Opatření Strategického plánu: Veřejná doprava včetně MHD, IDS, železniční dopravy	Přehled projektů

Popis cíle	Ukazatel SPHK	Zdroj dat
Globální cíl projektu AP		
Vybudovat funkční a bezpečný dopravní systém splňující požadavky realizace vnitřních a vnějších dopravních vztahů, navazující na tradiční urbanistické hodnoty a kvalitu životního prostředí města, v souladu s principy udržitelného rozvoje.	Podíl měkké dopravy (MHD+kolo+pěšky+vlak) na celkové přepravní práci ve městě v %	Průzkum pro ECI A3 Mobilita a místní přeprava cestujících
Specifický cíl projektu AP		
Zachovat podíl městské hromadné dopravy na celkové dopravě ve městě	Podíl MHD na celkové přepravní práci ve městě v %	Průzkum pro ECI A3 Mobilita a místní přeprava cestujících

Realizační projekty / Aktivity

Číslo v AP	Název - popis	Termín	Odpovědnost		Ukazatel v APHK	Odhad nákladů	Stav realizace
2.1.4.1	Zavést tarifní a odbavovací systém MHD umožňující zákaznický příznivější tarifní politiku.	31.3.2006	Ing. Malíř	DpniHK	Možnost přestupu mezi linkami MHD	0,00 Kč	Dokončeno ▲
2.1.4.2	Realizovat průzkum pro Společný evropský indikátor A3 - Mobilita a místní přeprava cestujících	31.1.2006	Ing. Malíř	RM	Realizace průzkumu	0,00 Kč	Dokončeno
2.1.4.3	Realizovat průzkum pro Společný evropský indikátor B6 - Cesty dětí do škol a zpět	31.1.2006	Ing. Malíř	RM	Realizace průzkumu	0,00 Kč	Dokončeno

Přidat aktivitu

Upravit aktivitu

Závěr

- Koncepce koordinace a optimalizace plánovacích nástrojů rozvoje měst a obcí (mikroregionů) ke propracování již téměř 10 let
- Praktická realizace této koordinace je dohledatelná pouze u velkých měst
- Středně velká města „alespoň“ koordinují územní a strategické plány
- Na úrovni malých měst a vesnic neexistují dosud ani jednotlivé dokumenty, natož aby se uvažovalo o jejich koordinaci!!!

Děkuji za pozornost!

vladimira.silhankova@upce.cz